

13.4.1 ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS 1.-2.Ik

Kielikasvatus

”Kielitaidon kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja jatkuu elinikäisenä prosessina. Monikielinen kompetenssi kehittyy kotona, koulussa ja vapaa-ajalla. Se koostuu äidinkielen ja muiden kielten sekä niiden murteiden eritasoisista taidoista. Koulun kieltenopetuksen lähtökohtana on kielen käyttö eri tilanteissa. Se vahvistaa oppilaiden kielitietoisuutta ja eri kielten rinnakkaista käyttöä sekä monilukutaidon kehittymistä. Oppilaat oppivat tekemään havaintoja erikielisistä teksteistä ja vuorovaikutuksen käytännöistä, käyttämään kielitiedon käsitteitä tekstien tulkinnassa ja hyödyntämään erilaisia tapoja oppia kieliä. Oppilaat käyttävät eri kielten taitoaan kaiken oppimisen tukena eri oppiaineissa. Oppilaita ohjataan lukemaan kielitaidolleen sopivia tekstejä ja hankkimaan opiskelussa tarvittavaa tietoa eri kielillä.

Oppilaita ohjataan tiedostamaan sekä omaa että muiden kielellisten ja kulttuuristen identiteettien monikerroksisuutta. Myös vähemmistökielten ja uhanalaisten kielten merkitys tuodaan esiin opetuksessa. Opetus tukee oppilaiden monikielisyyttä hyödyntämällä kaikkia, myös oppilaiden vapaa-ajalla käyttämiä kieliä. Opetus vahvistaa oppilaiden luottamusta omaan kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää vähäistäkin kielitaitoa rohkeasti. Kielikasvatus edellyttää eri oppiaineiden yhteistyötä.

Oppiaineen tehtävä

Tehtäväkuvaus, oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet sekä ohjaus, eriyttäminen ja tuki sekä oppilaan oppimisen arviointi koskevat kaikkia äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääriä.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen tehtävänä on kehittää oppilaiden kieli-, vuorovaikutus- ja tekstitaitoja ja ohjata heitä kiinnostumaan kielestä, kirjallisuudesta ja muusta kulttuurista ja tulemaan tietoisiksi itsestään viestijöinä ja kielenkäyttäjinä. Oppilaiden arjen kieli- ja tekstitaitoja laajennetaan niin, että he saavat valmiuksia havaintojen ja ilmiöiden käsitteellistämiseen, ajattelunsa kielentämiseen ja luovuutensa kehittämiseen.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetus vastaa yhteistyössä muiden oppiaineiden ja kotien kanssa oppilaiden kielikasvatuksesta ja auttaa heitä rakentamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä monikulttuurisessa ja medioituneessa yhteiskunnassa. Äidinkieli ja kirjallisuus on monitieteinen taito-, tieto- ja kulttuuriaine. Opetus perustuu laajaan tekstikäsitteeseen. Keskeisiä ovat monimuotoisten tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen sekä tiedon hankinnan ja jakamisen taidot. Ikäkaudelle ja kielitaidolle soveltuva kirjallisuus vahvistaa luovuuden ja mielikuvituksen monipuolista kehittymistä ja laajentaa oppilaiden käsitystä oman kielellisen ilmaisunsa mahdollisuuksista. Kirjallisuus yhdistää oppilaan kulttuuriinsa ja avartaa käsitystä muista kulttuureista.

Oppilaita rohkaistaan rakentamaan ja vastuulliseen vuorovaikutukseen erilaisissa viestintäympäristöissä. Osana eettistä kasvatusta oppilaita ohjataan ymmärtämään omien kielellisten ja viestinnällisten valintojen vaikutuksia toisiin ihmisiin. Metakognitiivisista taidoista äidinkielen opetuksessa painottuvat tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen strategiset taidot. Kielitiedon opetuksen tehtävänä on tukea ja kehittää kielitietoisuutta ja kielen havainnoinnin taitoja. Opetus perustuu yhteisölliseen ja funktionaaliseen näkemykseen kielestä: kielen rakenteita opiskellaan ikäkaudelle tyypillisten kielenkäyttötilanteiden ja tekstilajien yhteydessä. Opetuksessa edetään portaittain oppilaiden kehitysvaiheen mukaan.

Opetus tutustuttaa moniin kulttuurisisältöihin, joista keskeisiä ovat sanataide, media, draama, teatteritaide sekä puhe- ja viestintäkulttuurit. Sanataiteeseen kuuluu kaunokirjallisten tekstien kirjoittaminen ja tulkitseminen. Kirjallisuuden opetuksen tehtävänä on lukemiseen innostaminen, elämysten saaminen ja jakaminen, kulttuurintuntemuksen syventäminen, eettisen kasvun tukeminen sekä oppilaiden kielen ja mielikuvituksen rikastaminen. Draama vahvistaa oppiaineen toiminnallista, kokemuksellista,

elämyksellistä ja esteettistä luonnetta. Mediakasvatus tähtää mediasisältöjen tulkitsemiseen ja tuottamiseen ja niiden ymmärtämiseen kulttuurisena ilmiönä. Puhe- ja viestintäkulttuurien opetus vahvistaa vuorovaikutus- ja viestintätaitoja.

Keskeisiä motivaatiotekijöitä äidinkielen ja kirjallisuuden oppimisessa ovat opittavien asioiden merkityksellisyys oppilaille ja osallisuuden kokemukset. Oppilaiden kiinnostusta vahvistetaan luomalla mahdollisuuksia aktiiviseen toimijuuteen ja omiin valintoihin sekä ottamalla huomioon oppilaiden tekstimaailma ja kokemukset sekä laajentamalla niitä. Opetuksessa, oppimisympäristön luomisessa ja opetusmenetelmien valinnassa otetaan huomioon oppilaiden erilaisuus, yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo ja tuetaan niin edistyneitä kuin oppimisvaikeuksien kanssa ponnistelevia. Äidinkielen oppimäärät tekevät yhteistyötä.

Vuosiluokilla 1–2 äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen erityisenä tehtävänä on edistää oppilaiden yksilöllisten edellytysten pohjalta itsensä ilmaisemisen ja vuorovaikutuksen taitoja, kielellistä tietoisuutta sekä kehittää kuuntelemisen, puhumisen, lukemisen ja kirjoittamisen perustaitoja. Opetuksen tehtävänä on kiinnostuksen ja innostuksen vahvistaminen kielelliseen ilmaisuun, draamaan, kaunokirjallisuuteen ja monimuotoisten tekstien tulkitsemiseen ja tuottamiseen. Opetuksessa huolehditaan oppimisprosessin jatkumosta esiopetuksesta kouluun niin äidinkielen perustaitojen kuin laaja-alaisen osaamisen osalta.” (OPS 2016, 105–106.)

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS 1.-2.Ik

”Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen tehtäväkuvaus, oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet sekä ohjaus, eriyttäminen ja tuki ja oppilaan oppimisen arviointi koskevat myös suomenkieli ja kirjallisuus -oppimäärää.

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän erityisenä tehtävänä on kehittää oppilaiden suomen kielen, moniluku- sekä vuorovaikutustaitoja ja tutustuttaa kirjallisuuteen ja kulttuuriin. Opetus tukee oppilaiden monilukutaidon, kielitietoisuuden ja kielellisen identiteetin rakentumista. Opetuksessa ohjataan oppilaita ymmärtämään suomen kielen, kirjallisuuden ja muun kulttuurin merkitystä ja asemaa monikulttuurisessa ja monikielisessä yhteiskunnassa. Oppilaita ohjataan huomaamaan koulun ulkopuolella opitun kieli-, media- ja kulttuuritietouden merkitys suomen kielen oppimisen tukena.

Opetuksessa otetaan huomioon suomen ja ruotsin kielten asema kansalliskielinä ja suomen asema enemmistökielenä ja pääasiallisena opetuksen kielenä. Suomen kieli on paitsi opetuksen kohde myös väline muiden oppiaineiden opiskelussa, ja opetuksessa vahvistuvat keskeiset oppimaan oppimisen ja ajattelun taidot. Tehdään yhteistyötä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän ja muiden äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärien kanssa.

Vuosiluokilla 1–2 opetuksen painopiste on luku- ja kirjoitustaitojen perustan luomisessa sekä oppimaan oppimisen ja vuorovaikutuksen taitojen kehittämisessä. Opetuksen tehtävänä on herättää kiinnostusta kieleen, ilmaisuun ja erilaisten tekstien tuottamiseen ja tulkitsemiseen.” (OPS 2014, 105–106.)

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 1–2

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Harjoitellaan ympäristön kielellistä jäsentämistä ja nimeämistä, kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Harjoitellaan ryhmäviestinnän käytänteitä erilaisissa kasvokkain tapahtuvissa vuorovaikutustilanteissa. Havainnoidaan erilaisia viestintätapoja. Käsitellään erilaisten vuorovaikutusharjoitusten, keskustelujen ja draaman avulla lastenkirjallisuutta, satuja, kertomuksia, loruja, tietotekstejä, mediatekstejä ja pelejä.

S2 Tekstien tulkitseminen: Opetellaan lukemaan ja harjoitellaan siinä tarvittavia käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva. Tuetaan tekstinyymmärtämisen taitoja ja harjoitellaan tekstinyymmärtämisen strategioita. Havainnoidaan ja tulkitaan monimuotoisia ympäristön tekstejä, niiden merkityksiä ja rakenteita sekä työskennellään muun muassa kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. Pohditaan sanojen ja sanontojen merkityksiä sekä sananvalintoja teksteissä ja laajennetaan käsitevarantoa. Tutustutaan erilaisiin tapoihin ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa erityisesti kertovissa, kuvaavissa ja ohjaavissa teksteissä sekä opitaan käyttämään kerronnan peruskäsitteitä, kuten päähenkilö, tapahtumapaikka ja -aika ja juoni. Jaetaan lukukokemuksia eri tavoin, keskustellaan tekstien sisällöistä ja harjoitellaan tekstin kertomista omin sanoin. Harjoitellaan tiedon etsintää tekemällä havaintoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille.

S3 Tekstien tuottaminen: Harjoitellaan tuottamaan tekstejä, käyttämään mielikuvitusta, kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan omia kokemuksia, havaintoja ja ajatuksia puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla yksin ja yhdessä. Tarkastellaan puhutun kielen muuntamista kirjoitetuksi kieleksi ja harjoitellaan tekstin suunnittelua. Tutustutaan kertomiselle ja kuvaamiselle tyypillisiin tekstuaalisiin ja kielellisiin piirteisiin, esimerkiksi ajan ja paikan ilmaisutapoihin ja kertomuksen perusrakenteeseen, ja harjoitellaan niiden käyttämistä omissa teksteissä. Opetellaan isojen ja pienten tekstauskirjainten piirtämistä sekä niillä kirjoittamista ja näppäintaitoja. Tuetaan oikeinkirjoitustaidon kehittymistä fonologisen tietoisuuden harjoitteiden ja lukemisen avulla. Harjoitellaan käyttämään omissa teksteissä oikeinkirjoituksen perusasioita ja joitakin kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia, kuten sanaväli, tavutus, virke ja sen lopetusmerkit, iso alkukirjain virkkeen alussa ja tutuissa erisnimissä.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Vahvistetaan kielellistä tietoisuutta tekemällä havaintoja puhutusta kielestä ja tutustumalla kirjoitettuun kieleen kuunnellen ja lukien. Tehdään havaintoja eri puhetavoista, koulussa ja vapaa-ajalla esillä olevista kielistä sekä kielenkäytön vaikutuksesta muihin. Pohditaan yhdessä sanoja, sanontoja ja ilmaisutapoja, leikitellään kielellä lorujen, runojen ja sanaleikkien avulla. Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa ja herätetään kiinnostusta lukuharrastukseen. Tutustutaan kuunnellen ja lukien monimuotoisiin teksteihin, kuten lapsille suunnattuun kirjallisuuteen ja mediateksteihin, ja käytetään niitä ilmaisun virikkeenä ja keskustellaan niiden merkityksestä omassa arjessa. Tutustutaan yhdessä kirjastoon ja sen käyttöön. Tutustutaan lastenkulttuuriin ja tapakulttuuriin omassa lähiympäristössä, juhla-perinteisiin sekä joihinkin kansanperinteen muotoihin ja osallistutaan yhdessä esitysten tai muiden kulttuurituotteiden tekemiseen.

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS 1.Ik

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: opettajan toiminta + oppilaan toiminta + asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään

Opetuksen tavoitteet	Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen	
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	T1 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1 - Harjoitellaan ympäristön kielellistä jäsentämistä ja nimeämistä, kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista.	- Sanoitetaan arjen toimintoja omassa tutussa toimintaympäristössä. Keskustellaan toiset huomioiden, ihmetellään, kysellään ja etsitään yhdessä vastauksia. - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) - Toisen kuunteleminen ja itsensä ilmaiseminen Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot - Hyvät tavat - Ystävällinen ja toiset huomioiva kanssakäyminen Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) - Yhteiset säännöt - Tukeminen ja vahvistaminen
	T2 opastaa oppilasta kehittämään kieltään ja mielikuvitustaan sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan tarjoamalla mahdollisuuksia osallistua erilaisiin ryhmäviestintätilanteisiin ja tutustua niiden käytänteisiin	S1 - Harjoitellaan ryhmäviestintän käytänteitä erilaisissa kasvokkain tapahtuvissa vuorovaikutustilanteissa.	- Harjoitellaan vuorovaikutuksellisia toimintoja pareittain ja erilaisissa pienryhmissä toimien. - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) - Toisen kuunteleminen ja itsensä ilmaiseminen - Huomioidaan oppilaiden omat kokemukset ja havainnot - Monipuoliset harjoitteet ja vuorovaikutustilanteet Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot - Ystävällinen ja toiset huomioiva kanssakäyminen Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus ja vastavuoroisuus
	T3 tukea oppilasta vahvistamaan ilmaisurohkeuttaan ja ohjata häntä ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman avulla	S1 - Käsitellään erilaisten vuorovaikutusharjoitusten, keskustelujen ja draaman avulla lastenkirjallisuutta, satuja, kertomuksia, loruja, tietotekstejä, mediatekstejä ja pelejä.	- Vuorovaikutukselliset harjoitukset - Juhlatilaisuuksiin osallistuminen - Leikillisuus	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) - Kokonaisvaltainen itsensä ilmaiseminen Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Monipuoliset harjoitteet ja vuorovaikutustilanteet Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Koulun tapahtumiin ja juhliin osallistuminen
	T4 ohjata oppilasta rakenta-	S1	- Tutustutaan erilaisiin tapoihin	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

	<p>maan viestijäkuvaansa ja ymmärtämään, että ihmiset viestivät eri tavoin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Havainnoidaan erilaisia viestintätapoja. 	<p>viestiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yksilö- ja ryhmäviestinnät 	<ul style="list-style-type: none"> - Itsensä ilmaisemiseen rohkaiseminen - Oman toiminnan arviointi - Kannustaminen ja tukeminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaiset vuorovaikutustilanteet - Ystävällinen ja toiset huomioiva kanssakäyminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omien ajatusten ja ideoiden esittäminen
Tekstien tulkitseminen	<p>T5 ohjata ja innostaa oppilasta lukutaidon oppimisessa ja tekstien ymmärtämisen taitojen harjoittelussa sekä auttaa häntä tarkkailemaan omaa lukemistaan</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opetellaan lukemaan ja harjoitellaan siinä tarvittavia käsitteitä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lukemisen harjoittelu eri tavoin (esim. tietotekniikan, erilaisten äänne- ja tavuharjoitusten, pelien, leikkien, tekstien ja lukuharjoitusten avulla) - Lukemisen käsitteet (esim. äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva) 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riittävästi aikaa lukemaan oppimiselle ja lukemiselle <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaiset tekstit - Todellisuuden ja mielikuvituksen ero <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen
	<p>T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan monimuotoisten tekstien merkityksiä ja rakenteita sekä laajentamaan sana- ja käsittevarantoaan tekstien tarkastelun yhteydessä</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Havainnoidaan ja tulkitaan monimuotoisia ympäristön tekstejä, niiden merkityksiä ja rakenteita sekä työskennellään mm. kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lastenkirjallisuus (monipuolinen ja -muotoinen) - Mahdollisuuksien mukaan Kulttuuripolkuun osallistuminen, kirjastovierailut, lukudiplomi, sanomalehti viikko ja kirjavinkkaukset - Erilaisten mediatekstien hyödyntäminen 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riittävästi aikaa lukemaan oppimiselle ja lukemiselle <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mahdollisuuksien mukaan Kulttuuripolkuun osallistuminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaiset tekstit, monipuolinen tekstiympäristö
	<p>T7 ohjata oppilasta hakemaan tietoa eri tavoin</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan tiedon etsintää tekemällä havaintoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mahdolliset kirjastovierailut ja kirjaston käytön opettelu - Tiedonhankinnan opettelu tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen - Ympäristön havainnointi - Kuvien tulkitseminen 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aikaa uuden tiedon löytämiselle - Kannustus tiedon etsimiseen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiedon hankkiminen erilaisista lähteistä <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen tiedon hakemisessa
	<p>T8 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lastenkirjallisuudesta,</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaetaan lukukokemuksia eri 	<ul style="list-style-type: none"> - Lastenkirjallisuus (monipuolinen ja -muotoinen) 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perinteiden arvostaminen

	<p>mediateksteistä ja muista teksteistä luomalla myönteisiä lukukokemuksia ja elämyksiä sekä tarjoamalla mahdollisuuksia tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen</p>	<p>tavoin, keskustellaan tekstin sisällöistä, ja harjoitellaan tekstin kertomista omin sanoin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mahdollisuuksien mukaan Kulttuuripolkuun osallistuminen, kirjastovierailut, lukudiplomi ja kirjavinkkaukset ja -esitykset - Erilaisten mediatekstien hyödyntäminen - Erilaiset sadutukset - Tutustuminen paikalliseen lastenkulttuuriperinteeseen (esim. Kurenniemi) 	<ul style="list-style-type: none"> - Läheiseen kulttuuriympäristöön ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen tutustuminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monimuotoiset tekstit <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen
Tekstien tuottaminen	<p>T9 rohkaista ja innostaa oppilasta kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan kokemuksiaan puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan tuottamaan tekstejä, käyttämään mielikuvitusta, kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan omia kokemuksia, havaintoja ja ajatuksia puhumalla ja kuvien avulla yksin ja yhdessä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omat tarinat - Erilaiset suulliset ja kirjalliset harjoitteet - Sadutukset - Monipuoliset yhteistyö- ja vuorovaikutustilanteet - Monipuolinen itsearviointi 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaiden omat havainnot, kokemukset, keskustelut ja kysymykset - Omien tuotosten esittäminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvalliset, kirjalliset ja suulliset ilmaisutavat <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omat kokemukset
	<p>T10 ohjata oppilasta tuottamaan yksinkertaisia kertovia, kuvaavia ja muita tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan kertomiselle ja kuvaamiselle tyypillisiin tekstuaalisiin ja kielellisiin piirteisiin, esimerkiksi ajan ja paikan ilmaisutapoihin ja kertomuksen perusrakenteeseen ja harjoitellaan niiden käyttämistä omista teksteissä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omat tarinat ja kertomukset - Mahdollisuuksien mukaan erilaisten tieto- ja viestintäteknologisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen tekstien tuottamisessa 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Itsensä ilmaiseminen - Itselle tärkeiden asioiden kertominen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaisten tekstien tuottaminen eri tavoin <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen
	<p>T11 opastaa oppilasta harjaanuttamaan käsikirjoittamisen taitoja sekä ohjata oppilasta vähitellen tekstien suunnitteluun ja rakentamiseen sekä tuntemaan oikeinkirjoituksen</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opetellaan isojen ja pienten tekstauskirjainten piirtämistä sekä niillä kirjoittamista - Tuetaan oikeinkirjoitustaidon kehittymistä fonologi- 	<ul style="list-style-type: none"> - Tekstauskirjaimet - Erilaiset kirjoitusharjoitukset - Tavutusharjoitukset - Alku- ja loppuäänteet - Tavuista sanoiksi 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riittävästi aikaa kirjoittamiselle <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaisten tekstien tuottaminen eri tavoin <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n opetteleminen ja hyödyntäminen

	perusasioita ja kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia	sen tietoisuuden harjoittamisen ja lukemisen avulla.		
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen	T12 kannustaa oppilasta kehittämään kielitietoisuuttaan ja kielen peruskäsitteiden tuntemusta sekä ohjata tekemään havaintoja puhutusta ja kirjoitetusta kielestä sekä auttaa huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten käyttäytymiseen	S4 - Vahvistetaan kielellistä tietoisuutta tekemällä havaintoja puhutusta kielestä ja tutustumalla kirjoitettuun kieleen kuunnellen ja lukien. - Tehdään havaintoja eri puhetoivoista, koulussa ja vapaa-ajoilla esillä olevista kielellistä sekä kielenkäytön vaikutuksista muihin.	- Kuunteluharjoitukset - Lukuharjoitukset - Kommunikointitaidot - Riimit, lorut - Monikulttuurisuuden näkyminen lähiympäristössä (kieli) - Puhutun ja kirjoitetun kielen ero	Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Erilaiset vuorovaikutustilanteet - Ystävällinen ja toiset huomioiva kanssakäyminen - Kieliympäristön havainnointi Monilukutaito (L4) - Erilaisiin teksteihin ja kielellisiin viesteihin tutustuminen Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Vastavuoroisuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus - Säännöt
	T13 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan lapsille suunnattua kirjallisuutta ja valitsemaan itseään kiinnostavaa luettavaa, kehittämään lukuharrastustaan sekä ohjata oppilasta kirjaston käyttöön	S4 - Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa. - Tutustutaan kuunnellen ja lukien monimuotoisiin teksteihin, kuten lapsille suunnattuun kirjallisuuteen ja mediateksteihin. - Tutustutaan yhdessä kirjastoon ja sen käyttöön.	- Lastenkirjallisuus (monipuolinen ja -muotoinen) - Mahdollisuuksien mukaan Kulttuuripolkuun osallistuminen, kirjastovierailut ja kirjaston käytön opettelu, lukudiplomi ja kirjavinkkaukset ja -esitykset - Erilaisten mediatekstien hyödyntäminen - Erilaiset sadutukset - Tutustuminen paikalliseen lastenkulttuuriperinteeseen (esim. Kurenniemi)	Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Paikalliseen kulttuuritarjontaan tutustuminen mahdollisuuksien mukaan Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) - Vastuullisuus - Yhteiset pelisäännöt - Arjen sujuminen - Sosiaaliset taidot Monilukutaito (L4) - Erilaiset, monipuoliset ja moninaiset tekstit
	T14 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä kulttuurista moninaisuutta, tutustuttaa joihinkin lastenkulttuurin muotoihin ja innostaa niiden käyttäjäksi sekä kannustaa tuottamaan omaa kulttuuria yhdessä muiden kanssa	S4 - Pohditaan yhdessä sanoja, sanontoja ja ilmaisutapoja, leikitellään kielellä lorujen, runojen ja sanaleikkien avulla. - Tutustutaan lastenkulttuuriin ja tapakulttuuriin omassa lähiympäristössä, juhlaperinteisiin sekä joihinkin	- Monikulttuurisuuden huomiointi - Tutustuminen paikalliseen lastenkulttuuriperinteeseen (esim. Kurenniemi) - Lorut, runot, riimit, sanaleikit - Hyvät tavat - Koulun juhlaperinteet (esim. vuotuisjuhlat) ja niiden suunnitteluun ja toteutukseen	Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Paikalliseen kulttuuritarjontaan tutustuminen mahdollisuuksien mukaan Monilukutaito (L4) - Erilaiset tekstit ja mediakanavat - Erilaisiin teksteihin tutustuminen eri tavoin - Erilaisten tekstien tuottaminen Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Osallistuminen koulun juhlien suunnitteluun ja

		kansanperinteen muotoihin. - Osallistutaan yhdessä esi- tysten tai muiden kulttuuri- tuotteiden tekemiseen.	osallistuminen - Paikalliseen kansanperintee- seen tutustuminen (esim. vie- railu Røyttyn)	toteutukseen
--	--	--	---	--------------

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS 2.Ik

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: opettajan toiminta + oppilaan toiminta + asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään

Opetuksen tavoitteet	Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen	
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	T1 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1 - Harjoitellaan ympäristön kielellistä jäsentämistä ja nimeämistä, kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista.	- Sanoitetaan arjen toimintoja omassa tutussa toimintaympäristössä. - Keskustellaan toiset huomioiden, ihmetellään, kysellään ja etsitään yhdessä vastauksia. - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot - Harjoitellaan vertaisohjaamista	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) - Toisen kuunteleminen ja itsensä ilmaiseminen Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot - Hyvät tavat - Ystävällinen ja toiset huomioiva kanssakäyminen Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) - Yhteiset säännöt - Tukeminen ja vahvistaminen
	T2 opastaa oppilasta kehittämään kieltään ja mielikuvitustaan sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan tarjoamalla mahdollisuuksia osallistua erilaisiin ryhmäviestintätilanteisiin ja tutustua niiden käytänteisiin	S1 - Harjoitellaan ryhmäviestintän käytänteitä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.	- Harjoitellaan vuorovaikutuksellisia toimintoja pareittain ja erilaisissa pienryhmissä toimien. - Vuorovaikutustilanteissa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa mahdollisuuksien mukaan - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) - Toisen kuunteleminen ja itsensä ilmaiseminen - Huomioidaan oppilaiden omat kokemukset ja havainnot - Monipuoliset harjoitteet ja vuorovaikutustilanteet Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot - Ystävällinen ja toiset huomioiva kanssakäyminen Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus ja vastavuoroisuus
	T3 tukea oppilasta vahvistamaan ilmaisurohkeuttaan ja ohjata häntä ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman avulla	S1 - Käsitellään erilaisten vuorovaikutusharjoitusten, keskustelujen ja draaman avulla lastenkirjallisuutta, satuja, kertomuksia, loruja, tietotekstejä, mediatekstejä ja	- Vuorovaikutukselliset harjoitukset - Juhlatilaisuuksiin osallistuminen - Leikillisuus - Pienimuotoiset esiintymiset, improvisaatioharjoitukset	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) - Kokonaisvaltainen itsensä ilmaiseminen Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Monipuoliset harjoitteet ja vuorovaikutustilanteet Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Koulun tapahtumiin ja juhliin osallistuminen

		<ul style="list-style-type: none"> pelejä. - Harjoitellaan itsensä ilmaisemista ja teksteihin eläytymistä. 		
	<p>T4 ohjata oppilasta rakentamaan viestijäkuvaansa ja ymmärtämään, että ihmiset viestivät eri tavoin</p>	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Havainnoidaan erilaisia viestintätapoja. - Hahmotetaan eri rooleja ja toimintatapoja viestintätilanteessa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan erilaisiin tapoihin viestiä. - Yksilö- ja ryhmäviestinnät 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Itsensä ilmaisemiseen rohkaiseminen - Oman toiminnan arviointi - Kannustaminen ja tukeminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaiset vuorovaikutustilanteet - Ystävällinen ja toiset huomioiva kanssakäyminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omien ajatusten ja ideoiden esittäminen
Tekstien tulkitseminen	<p>T5 ohjata ja innostaa oppilasta lukutaidon oppimisessa ja tekstien ymmärtämisen taitojen harjoittelussa sekä auttaa häntä tarkkailemaan omaa lukemistaan</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opetellaan lukemaan ja harjoitellaan siinä tarvittavia käsitteitä. - Harjoitellaan tietoisuutta omasta lukemisesta (mitä, miksi ja miten luen). 	<ul style="list-style-type: none"> - Lukemisen harjoittelu eri tavoin (esim. tietotekniikan, erilaisten äänne- ja tavuharjoitusten, pelien, leikkien, tekstien ja lukuharjoitusten avulla) - Lukemisen käsitteet (esim. äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva) 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riittävästi aikaa lukemaan oppimiselle ja lukemiselle <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaiset tekstit - Todellisuuden ja mielikuvituksen ero <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen
	<p>T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan monimuotoisten tekstien merkityksiä ja rakenteita sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan tekstien tarkastelun yhteydessä</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Havainnoidaan ja tulkitaan monimuotoisia ympäristön tekstejä, niiden merkityksiä ja rakenteita sekä työskennellään mm. kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. - Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa 	<ul style="list-style-type: none"> - Lastenkirjallisuus (monipuolinen ja -muotoinen) - Mahdollisuuksien mukaan Kulttuuripolkuun osallistuminen, kirjastovierailut, lukudiplomi, sanomalehtiweek ja kirjavinkkaukset - Erilaisten mediatekstien hyödyntäminen 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riittävästi aikaa lukemaan oppimiselle ja lukemiselle <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mahdollisuuksien mukaan Kulttuuripolkuun osallistuminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaiset tekstit, monipuolinen tekstiympäristö
	<p>T7 ohjata oppilasta hakemaan tietoa eri tavoin</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan tiedon etsintää tekemällä havaintoja ympä- 	<ul style="list-style-type: none"> - Mahdolliset kirjastovierailut ja kirjaston käytön monipuolistaminen 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aikaa uuden tiedon löytämiselle - Kannustus tiedon etsimiseen

		<p>ristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan tiedon etsimistä tieto- ja viestintäteknologiaa mahdollisuuksien mukaan hyödyntäen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedonhankinnan opettelu tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen - Ympäristön havainnointi - Kuvien tulkitseminen 	<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiedon hankkiminen erilaisista lähteistä <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen tiedon hakemisessa
	<p>T8 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lastenkirjallisuudesta, mediateksteistä ja muista teksteistä luomalla myönteisiä lukukokemuksia ja elämyksiä sekä tarjoamalla mahdollisuuksia tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaetaan lukukokemuksia eri tavoin, keskustellaan tekstien sisällöistä, ja harjoitellaan tekstin kertomista omin sanoin. - Kannustetaan tutustumaan monipuoliseen lastenkirjallisuuteen ja kertomaan siitä muille. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lastenkirjallisuus (monipuolinen ja -muotoinen) - Mahdollisuuksien mukaan Kulttuuripolkuun osallistuminen, kirjastovierailut, lukudiplomi sekä kirjavinkkaukset ja esitykset - Erilaisten mediatekstien hyödyntäminen - Erilaiset sadutukset - Tutustuminen paikalliseen lastenkulttuuriperinteeseen (esim. Kurenniemi) 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perinteiden arvostaminen - Läheiseen kulttuuriympäristöön ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen tutustuminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monimuotoiset tekstit <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen
Tekstien tuottaminen	<p>T9 rohkaista ja innostaa oppilasta kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan kokemuksiaan puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan tuottamaan tekstejä, käyttämään mielikuvitusta, kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan omia kokemuksia, havaintoja ja ajatuksia puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla yksin ja yhdessä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omat tarinat - Erilaiset suulliset ja kirjalliset harjoitteet - Sadutukset - Monipuoliset yhteistyö- ja vuorovaikutustilanteet - Monipuolinen itsearviointi 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaiden omat havainnot, kokemukset, keskustelut ja kysymykset - Omien tuotosten esittäminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvalliset, kirjalliset ja suulliset ilmaisutavat <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omat kokemukset
	<p>T10 ohjata oppilasta tuottamaan yksinkertaisia kertovia, kuvaavia ja muita tekstejä, myös monimedialaisissa ympäristöissä</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan kertomiselle ja kuvaamiselle tyypillisiä tekstuaalisia ja kielellisiä piirteitä, esimerkiksi ajan ja paikan ilmaisutapoja ja kertomuksen perusrakenteita. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omat tarinat ja kertomukset - Mahdollisuuksien mukaan erilaisten tieto- ja viestintäteknologisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen tekstien tuottamisessa 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Itsensä ilmaiseminen - Itselle tärkeiden asioiden kertominen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaisten tekstien tuottaminen eri tavoin <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TVT:n hyödyntäminen
	<p>T11 opastaa oppilasta harjaan-</p>	<p>S3</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tekstauskirjaimet 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p>

	<p>nuttamaan käsinkirjoittamisen taitoja sekä ohjata oppilasta vähitellen tekstien suunnitteluun ja rakentamiseen sekä tuntemaan oikeinkirjoituksen perusasioita ja kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kehitetään käsinkirjoittamisen taitoja. - Tuetaan oikeinkirjoitustaidon kehittymistä fonologisen tietoisuuden harjoittelun ja lukemisen avulla. 	<ul style="list-style-type: none"> - Erilaiset kirjoitusharjoitukset - Tavutusharjoitukset - Alku- ja loppuäänteet - Tavuista sanoiksi - Käsiharjoitukset 	<ul style="list-style-type: none"> - Riittävästi aikaa kirjoittamiselle Monilukutaito (L4) - Erilaisten tekstien tuottaminen eri tavoin Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5) - TVT:n opetteleminen ja hyödyntäminen
<p>Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen</p>	<p>T12 kannustaa oppilasta kehittämään kielitietoisuuttaan ja kielen peruskäsitteiden tuntemusta sekä ohjata tekemään havaintoja puhutusta ja kirjoitetusta kielestä sekä auttaa huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten käyttäytymiseen</p>	<p>S4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vahvistetaan kielellistä tietoisuutta tekemällä havaintoja puhutusta kielestä ja tutustumalla kirjoitettuun kieleen kuunnellen ja lukien. - Tehdään havaintoja eri puhetoivoista, koulussa ja vapaa-ajalla esillä olevista kielellistä sekä kielenkäytön vaikutuksista muihin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuunteluharjoitukset - Lukuharjoitukset - Kommunikointitaidot - Riimit, lorut - Monikulttuurisuuden näkyminen lähiympäristössä (kieli) - Puhutun ja kirjoitetun kielen ero 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaiset vuorovaikutustilanteet - Ystävällinen ja toiset huomioiva kanssakäyminen - Kieliympäristön havainnointi Monilukutaito (L4) - Erilaisiin teksteihin ja kielellisiin viesteihin tutustuminen Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Vastavuoroisuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus - Säännöt
	<p>T13 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan lapsille suunnattua kirjallisuutta ja valitsemaan itseään kiinnostavaa luettavaa, kehittämään lukuharrastustaan sekä ohjata oppilasta kirjaston käyttöön</p>	<p>S4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa. - Tutustutaan kuunnellen ja lukien monimuotoisiin teksteihin, kuten lapsille suunnattuun kirjallisuuteen ja mediateksteihin. - Tutustutaan yhdessä kirjastoon ja sen käyttöön. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lastenkirjallisuus (monipuolinen ja -muotoinen) - Mahdollisuuksien mukaan Kulttuuripolkuun osallistuminen, kirjastovierailut ja kirjaston käytön monipuolistaminen, lukudiplomi sekä kirjavinkkaukset ja -esitykset - Erilaisten mediatekstien hyödyntäminen - Erilaiset sadutukset - Tutustuminen paikalliseen lastenkulttuuriperinteeseen (esim. Kurenniemi) 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paikalliseen kulttuuritarjontaan tutustuminen mahdollisuuksien mukaan Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) - Vastuullisuus - Yhteiset pelisäännöt - Arjen sujuminen - Sosiaaliset taidot - Kriittisyys, kohtuullisuus ja valinnat Monilukutaito (L4) - Erilaiset, monipuoliset ja moninaiset tekstit

		- Vertaislukeminen	
T14 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä kulttuurista moninaisuutta, tutustuttaa joihinkin lastenkulttuurin muotoihin ja innostaa niiden käyttäjäksi sekä kannustaa tuottamaan omaa kulttuuria yhdessä muiden kanssa	S4 - Pohditaan yhdessä sanoja, sanontoja ja ilmaisutapoja, leikitellään kielellä lorujen, runojen ja sanaleikkien avulla. - Tutustutaan lastenkulttuuriin ja tapakulttuuriin omassa lähiympäristössä, juhla-perinteisiin sekä joihinkin kansanperinteen muotoihin. - Osallistutaan yhdessä esitysten tai muiden kulttuuri-tuotteiden tekemiseen.	- Monikulttuurisuuden huomiointi - Tutustuminen paikalliseen lastenkulttuuriperinteeseen (esim. Kurenniemi) - Lorut, runot, riimit, sanaleikit - Hyvät tavat - Koulun juhla-perinteet (esim. vuotuisjuhlat) ja niiden suunnitteluun ja toteutukseen osallistuminen - Paikalliseen kansanperinteeseen tutustuminen (esim. vierailu Røyttöyn)	Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Paikalliseen kulttuuritarjontaan tutustuminen mahdollisuuksien mukaan Monilukutaito (L4) - Erilaiset tekstit ja mediakanavat - Erilaisiin teksteihin tutustuminen eri tavoin - Erilaisten tekstien tuottaminen Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Osallistuminen koulun juhlien suunnitteluun ja toteutukseen

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 1–2

”Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimisympäristö rakennetaan monipuoliseksi teksti- ja kieliympäristöksi. Saatavilla tulee olla paljon oppilaita kiinnostavaa kirjallisuutta ja monimuotoisia tekstejä. Tekstejä tuotetaan yksin ja yhdessä ja niitä julkaistaan luokassa ja lähipiirissä. Kieltä tutkitaan leikinomaisesti, esimerkiksi rooli-, draama- ja teatteri-leikin keinoin. Opetusta eheytetään niin, että äidinkielen taitojen oppiminen nivoutuu ilmiöiden kielelliseen hahmottamiseen eri oppiaineiden yhteydessä. Koulu- tai lähi-kirjaston toimintaan ja erilaisiin lasten kulttuuritapahtumiin tutustuminen laajentavat oppimisympäristöä luokan ulkopuolelle. Lisäksi hyödynnetään lähiympäristön ja median kulttuurista monimuotoisuutta. Opetuksessa korostuvat kokemusten ja elämysten jakaminen sekä taitojen harjoittelu yhdessä ja yksin, myös viestintäteknologiaa hyödyntäen. Draamaa integroidaan kirjallisuuteen ja muihin oppiaineisiin, esimerkiksi musiikkiin, liikuntaan ja ympäristöoppiin.” (OPS 2014, 106.)

Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia työtapoja ja menetelmiä huomioiden oppilaiden tarpeet, edellytykset sekä kiinnostuksen kohteet. Oppilaat ovat oppimisympäristössään aktiivisia toimijoita. Oppimisympäristö luodaan mahdollisimman monipuoliseksi ja oppimista tukevaksi. Erilaisiin oppimistilanteisiin sisältyy arjen perusasioita ja kysymyksiä. Alkuopetuksen oppiaineet sekä monialaiset oppimiskokonaisuudet linkittyvät useisiin oppiaineisiin. Näin opetus eheytyy ja päästään asioiden laaja-alaisempaan ymmärtämiseen. Eri kokonaisuuksien hahmottaminen edellyttää tavoitteiden rajaamista, aikaa ja tukea. Koulussa opitaan pedagogisten taitojen lisäksi myös sosiaalisia taitoja ja itseohjautuvuutta. Osa oppimisesta tapahtuu vertaisryhmissä. Tietojen ja taitojen oppimisessa harjoitellaan oman oppimisen havainnointia, palautteen antamista ja vastaanottamista.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 1–2

”Tavoitteena on tukea oppilaiden kielellistä kehitystä ja vuorovaikutustaitoja sekä luku- ja kirjoitustaidon oppimista yhteistyössä kotien kanssa. Kielellisiä vaikeuksia puheen, lukemisen ja kirjoittamisen alueella pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhain. Opettaja mallintaa sanojen, virkkeiden ja tekstien lukemista ja ymmärtämistä sekä kirjoittamisen tapoja. Oppilaita ohjataan käyttämään mediavälineitä monipuolisesti ja turvallisesti. Kielellisesti taitavia oppilaita ohjataan haastavampien tehtävien, materiaalien ja tekstiympäristöjen pariin. Tekstit ja työtavat valitaan niin, että oppilaiden yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo toteutuu.” (OPS 2014, 107.)

Alkuopetuksessa on tärkeää tunnistaa oppilaiden kielellisen kehityksen vaihe, jotta pystytään antamaan oppilaiden tarvitsemaa tukea luku- ja kirjoitustaidon sekä vuorovaikutustaitojen kehittämisessä. Opetuksessa otetaan huomioon sekä kielellisesti taitavat oppilaat että oppimisessa tukea tarvitsevat oppilaat. Luku- ja kirjoitustaidon kehitystä seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa mietitään oppilaille sopivia tukitoimia. Säännöllinen harjoittelu on tärkeää niin koulussa kuin kotonakin. Lisäharjoittelun tarvetta pohditaan yhdessä erityisopettajan ja kodin kanssa. Harjoittelun muotoja ovat esim. ennakoiva tukiopeutus, eriyttäminen, läksyjen teon tuki, koulunkäynnin ohjaajan tuki, apu- ja havaintomateriaalien käyttö ja erityisopettajan tuki.

Oppilaan oppimisen arviointi suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 1–2

”Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Yhteisen pohdinnan sekä palautteen antamisen ja saamisen avulla opettaja ohjaa niin koko opetusryhmän kuin yksittäisen oppilaan oppimista ja edistymistä. Vuosiluokilla 1–2 oppimisen arvioinnin päätehtävänä on tukea ja edistää oppilaiden kielellistä kehitystä kaikilla tavoitealueilla. Opettaja pyrkii saamaan kokonaiskuvan kunkin oppilaan kielellisestä kehityksen edistymisestä. Arviointiin perustuvan palautteen kautta oppilaat saavat tietoa kielitaitonsa vahvuuksista sekä edistymisestään opiskelemansa kielen oppijana. Oppilaat saavat myös monipuolisesti palautetta siitä, miten he ymmärtävät ja käyttävät kieltä, ilmaisevat itseään, osallistuvat yhteiseen keskusteluun sekä tuottavat ja tulkitsevat tekstejä. Laadukas ja kannustava palaute osaamisen eri alueilta on tärkeää. Se auttaa oppilaita

huomaamaan onnistumisiaan ja edistymistään sekä motivoi suuntaamaan työskentelyään kielellisen kehityksen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointi tuottaa tietoa myös opetuksen suunnittelua varten sekä auttaa havaitsemaan mahdollisia tuen tarpeita oppilaiden kielellisessä kehityksessä.

Oppimisprosessin kannalta keskeisiä arvioinnin ja palautteen antamisen kohteita äidinkielen ja kirjallisuuden eri oppimäärissä ovat

- edistyminen itsensä ilmaisemisessa ja vuorovaikutustaidoissa, sana- ja käsitevarannon karttuminen
- edistyminen lukutaidossa sekä tekstien ymmärtämisessä ja lukemisen harrastamisessa
- edistyminen tekstin tuottamisessa, erityisesti käsin kirjoittamisen ja näppäintaitojen kehittyminen
- edistyminen kielen ja kulttuurin ymmärtämisessä, erityisesti havaintojen tekeminen sanojen merkityksestä ja arjen kielenkäyttötilanteista.” (OPS 2014, 107.)

Oppilaiden luku- ja kirjoitustaidon kehittymistä seurataan ja arvioidaan jatkuvasti arjen eri tilanteissa. Oppilaille annetaan kannustavaa palautetta suorittamistaan luku- ja kirjoitustehtävistä. Lisäksi heidän vuorovaikutustaitojaan arvioidaan koulun arjessa ja heitä ohjataan positiivisen vertaispalautteen antamiseen myös toisilleen. Aikuisen antama kannustava palaute ohjaa oppilaita myös heidän itsearviointitaidoissaan.